

Gotlands
Ornitologiska Förening

YTTRANDE

Datum
2015.08.25

Nacka Tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1104
131 26 Nacka Strand

M 528-15

Angående överklagan av tillstånd för Vindpark Forsvidar

Gotlands Ornitologiska Förening (GOF) har tagit del av bolagets kompletterande handlingar, aktbilaga 12 i mål M528-15, och lämnar här föreningens kommentarer.

Inget framkommer som ändrar något i sak och GOF:s överklagan med dess yrkande kvarstår.

Inom aktuellt område häckar havs- och kungsörn, vilket GOF redovisat i samband med att planerna på utbyggnad i området blev kända. Bolaget har meddelat att all korrespondens skall gå via det konsultbolag, Ecocom, som anlitas för fältstudier. GOF har redovisat förekomsten av örn samt för områdets betydelse för örn liksom för övriga höga naturvärden. Bolaget har valt att gå vidare med planerna och ansöka om tillstånd. Detta framgår även i det yttrande GOF lämnat till Miljöprövningsdelegationen i samband med bolagets ansökan.

Att Gotland har en tät örnpopulation innebär inte att miljöbalkens bestämmelser eller EU:s direktiv ska tillämpas på annat sätt – däremot bör extra försiktighet tas vid planering av sådan verksamhet inom särskilt känsliga regioner. Alternativredovisningen är bristfällig och uppfyller inte miljöbalkens krav.

Bolaget skriver ”*Ett av de största hoten mot havsörn och kungsörn är ett förändrat klimat.*” Detta påstående saknar stöd i någon litteratur eller rapport och vi betraktar det som bolagets egen bedömning. Naturvårdsverket har tagit fram åtgärdsprogram för både havsörn och kungsörn (se länkar nedan), där hot mot arterna redovisas och där redovisas istället att utbyggnad av vindkraft utgör ett hot och att fortsatt utbyggnad förväntas påverka negativt. Detta ställer särskilda krav på att utbyggnad av vindkraft sker inom lämpliga områden.

Åtgärdsprogram för kungsörn:

<https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6430-3.pdf>

Åtgärdsprogram för havsörn:

<https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5938-5.pdf>

Bolaget skriver vidare att ”*Utbyggnaden i Tyskland har inte medfört några stora konsekvenser för rovfåglar.*” Det framgår inte vad bolaget baserar detta påstående på. Det motsatta har istället redovisats för t.ex. röd glada i Tyskland (se t.ex. Schaub M. *Spatial distribution of wind turbines is crucial for the survival of red kite populations*). Behovet av skyddsavstånd till örn redovisas även i vetenskapliga studier från Norge (se vår överklagan) där tydlig negativ påverkan påvisas inom 5 km.

Bolaget skriver ”Om det ställs upp orimliga krav på utredning och skyddsavstånd vid prövning av vindkraft kommer det inte att kunna ske någon ytterligare utbyggnad av vindkraft.” Och vidare att ”Kostnaderna för inventeringar och utredningar i detta mål uppgår redan till över 500 000 kr.” Bolagets kostnader för inventeringar är inget skäl för att frångå praxis gällande skyddsavstånd till häckande örnar. Inga särskilda krav har heller ställts i detta ärende som skiljer sig från andra projekt. Bolaget har valt ett särskilt olämpligt område och har haft kännedom om detta tidigt och därmed haft möjlighet att avbryta projektet. Därtill har bolaget fått kunskap och information av GOF helt utan kostnader. Beroende på systemet har bolaget all möjlighet att söka tillstånd trots olämpligheten i val av område – vilket innebär stor resursåtgång i GOF, som inte har de ekonomiska möjligheterna eller vinningarna som bolaget har.

Vindpark Forsvidar innebär påverkan som förutsätter dispens från artskyddsförordningen – men detta kan endast lämnas om den är motiverad av tvingande skäl som har ett överskuggande allmänintresse. Detta projekt med fem verk kan inte anses ha sådan tyngd att detta är motiverat och vi finner inga domar som stöder en sådan dispens utan istället motsäger tillstånd (se t.ex. Mark- och miljödomstolens dom M 2630-14). Vindkraftverken är planerade inom 2 km från örnbo vilket frångår Naturvårdsverkets rekommendationer på minst 2–3 km liksom den praxis på 2 km som tillämpas i beslut vid tillståndsprövningar. Örnarnas frekventa flygrörelser i området innebär också att tillstånd inte kan medges (se t.ex. Mark- och miljööverdomstolens dom M 8344-11).

Slutsatsen är att inga förändringar i sak har framkommit i ärendet eller de kompletterande handlingarna som skulle motivera en annan bedömning än att tillstånd ska upphävas och ansökan avstyrkas. Vår överklagan kvarstår utan ändringar.

Visby 25 augusti 2015

Måns Hjernquist
Ordförande
Gotlands Ornitologiska Förening

c/o Måns Hjernquist
Sproge Snoder 806
623 44 Klintehamn
Mobil: 0702-25 32 91
E-post: gof@blacku.se
Hemsida: www.blacku.se